

ОСОБЛИВОСТІ ГАРМОНІЗАЦІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ СТАНДАРТІВ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

О. П. БОХОНЬКО

Хмельницький національний університет

Призначенням стандарту є гармонізація вимог до повних виробничих процесів, якісних характеристик продукції та виробів тощо. У світовому виробництві товарів легкої промисловості станом на 1 січня 2019 року діяло ряд міжнародних і європейських стандартів, зокрема, у швейному виробництві близько 30 стандартів.

Відповідно до ст. 56 Угоди про асоціацію з ЄС, Україна поступово впроваджує європейські стандарти (EN) і національні стандарти (ISO) як національні стандарти (ДСТУ ISO, ДСТУ EN), добровільне застосування яких вважається таким, що відповідає вимогам законодавства, зазначеним у Додатку III до цієї угоди. В Україні діють також міждержавні стандарти (ГОСТ) у разі їх затвердження Національним органом стандартизації (НОС) [1]. В іншому випадку ці стандарти можуть використовуватися як довідковий матеріал.

Гармонізація стандартів для України є однією з головних пріоритетів розвитку національної економіки. Однак, гармонізовані стандарти можуть містити відмінності в залежності від того гармонізований стандарт ідентичний чи уніфікований. Отже, основою нормативно-технічної документації у будь-якій сфері, на нашу думку, є стандарти термінів, визначень і понять, які мають повно і точно описувати предметну сферу в її сучасному розумінні.

Саме тому питання гармонізації стандартів і особливості їх перекладу українською мовою є одним із важливих етапів розвитку нормативно-технічної документації у нашій країні. Робота з гармонізації стандартів є довготривалою і кропіткою, вона вимагає тісної співпраці спеціалістів з різних сфер діяльності [2].

Сучасні стандарти мають бути викладені доступними, зрозумілими і зручними для користування термінами і термінологією, адже дуже важливо щоб користувачі стандартів використовували одні і ті ж терміни, що допоможе усунути багато проблем у роботі. Переклад не повинен відштовхувати користувачів від використання стандарту через невдалі терміни. У спеціалістів кожної галузі вже є свої роками напрацьовані терміни, які і не доцільно змінювати, а тільки вдало перекласти українською.

Наведемо декілька прикладів, на наш погляд, невдалого перекладу термінів, зокрема: верхня точка, верхня кишеня перекладено як горішня точка, горішня кишеня, обхват голови, обхват талії стає обводом голови, обводом талії, швейна галузь стає швацькою галуззю тощо. Розуміючи важливість зазначеного питання хотілося б, щоб служби стандартизації, у яких зібрані спеціалісти з різних сфер, дослуховувалися до порад спеціалістів галузі легкої промисловості.

Зважаючи на вищевикладене, можна зазначити, що існує нагальна потреба в гармонізації національних стандартів і появи нових виважених зручних термінів і термінології.

Література

1. Угода про асоціацію з ЄС. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://uas.org.ua/ua/>.
2. Щодо питання гармонізації стандартів і особливостей перекладу / Б. Гриньов, Л. Ламааш, В. Любинський, Н. Молчанова. // Стандартизація, сертифікація, якість. Науково-технічний журнал. – 2014. – №4. – С. 21–22.